

Keliakian komplikaatioista Suomessa – kommentti edelliseen

Kiitämme professori Esa Jantusta hänen kommentistaan. Omassa artikkelissamme rajoituimme käsittelemään refraktaarista keliakiaa (Kaukinen ym. 2012), joten uusin tieto suolistolyymfooman hoidosta täydentää erinomaisesti kirjoitustamme.

Olemme kuitenkin sitä mieltä, että maissa, joissa keliakiaa todetaan paljon, refraktaarista keliakiaa ja keliakiaan liittyviä pahanlaatuisia tauteja esiintyy vähemmän kuin siellä, missä diagnostiikka on puutteellista. Suomessa keliakiaa on todettu eniten maailmassa suhteutettuna väestöön (Collin ym. 2007), ja meillä mainitut komplikaatiot ovat harvinaisia (Viljamaa ym. 2006, Kaukinen ym. 2007). Esimerkiksi Yhdysvalloissa keliakia jää usein diagnosoimatta ja siellä lymfoproliferatiivisten tautien esiintyvyys keliakiassa on jopa 4 %:n luokkaa (Leslie ym.

2012). Tämä on huomattavasti enemmän kuin meillä. Refraktaarisen keliakian osalta vertailu muualla tehtyihin tutkimuksiin ei välttämättä kuvasta tilannetta maassamme. Siksi pidämme tärkeänä hankettamme, jossa kartoitetaan refraktaarisen keliakian yleisyyttä ja taudinkuvaa diagnoosi- ja hoitokäytäntöjen yhtenäistämiseksi Suomessa. ■

KATRI KAUKINEN, dosentti, erikoislääkäri

Lääketieteen yksikkö, Tampereen yliopisto ja Gastroenterologian vastuualue, Tampereen yliopistollinen sairaala

TUIRE ILUS, LL, erikoislääkäri

Gastroenterologian vastuualue, Tampereen yliopistollinen sairaala

MARTINE VORNANEN, LL, erikoislääkäri

Fimlab, Patologian vastuualue, Tampereen yliopistollinen sairaala

PEKKA COLLIN, dosentti, ylilääkäri,

Gastroenterologian vastuualue, Tampereen yliopistollinen sairaala

KIRJALLISUUTTA

- Collin P, Huhtala H, Virta L, ym. Diagnosis of celiac disease in clinical practice. Physician's alertness to condition essential. *J Clin Gastroenterol* 2007;41:152–6.
- Kaukinen K, Ilus T, Vornanen M, Collin P. Kun gluteeniton ruokavalio ei korjaa keliakiaa. *Duodecim* 2012; 128:945–51.
- Kaukinen K, Peräaho M, Lindfors K, ym. Persistent small bowel mucosal villous atrophy without symptoms in coeliac disease. *Aliment Pharmacol Ther* 2007;25:1237–45.
- Leslie LA, Lebowitz B, Neugut AI, ym. Incidence of lymphoproliferative disorders in patients with celiac disease. *Am J Hematol*, julkaistu verkossa 26.4.2012.
- Viljamaa M, Kaukinen K, Pukkala E, ym. Malignancies and mortality in patients with coeliac disease and dermatitis herpetiformis: 30-year population-based study. *Dig Liver Dis* 2006;38:374–80.